

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ЛІДЕРСЬКА ПОВЕДІНКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ

Сьогодні в умовах інформаційно-високотехнологічного простору, уведення цифрових, проєктних технологій навчання, різних видів моделювання віртуального освітнього середовища, використання онлайн сервісів, застосування активних методів і технологій навчання, налагодження міжкультурної комунікацій вимагають від здобувачів вищої освіти високого рівня як комунікативної компетентності, так і ефективної лідерської поведінки. Про це свідчать дослідження сучасних учених, які доводять, що володіння комунікативними стратегіями та лідерськими тактиками, їх уміле й доцільне використання ефективно впливає на результати навчальної та майбутньої професійної діяльності.

Аналіз наукових джерел дозволяє визначити комунікативну компетентність як: узагальнену комунікативну властивість особистості, що включає розвинуті комунікативні здібності, сформовані уміння і навички міжособистісного спілкування, знання про основні його закономірності та правила; інтегральну характеристику, що базується на знаннях про комунікацію, досвіді комунікативної діяльності, системі цінностей, мотивації до комунікації та дозволяє здійснювати комунікативну діяльність на високому рівні; інтегральну якість особистості, яка синтезує в собі загальну культуру спілкування та її специфічні прояви в професійній діяльності; складно організоване, внутрішньо суперечливе поєднання комунікативних знань і вмінь, що відображають цілі та результати здійснюваної суб'єктом спілкування комунікативної діяльності, до якої належить: здатність встановлювати і підтримувати необхідні контакти з людьми, виконувати певні соціальні ролі в колективі, уміння улагоджувати розбіжності та конфлікти, співпрацювати з групою та в групі тощо.

Доречно вказати, що сьогодення вимагає від здобувачів вищої освіти широкого діапазону можливостей, розвиненого інтелекту, здатності до постійної самоосвіти та самовдосконалення, спрямованості на творчу самореалізацію тощо. Саме тому майбутній професіонал окрім набутих загальних та фахових компетентностей, повинен мати й такі характеристики як: цілеспрямованість, внутрішня цілісність, системність мислення, допитливість, активність, ініціативність, організованість, послідовність, комунікабельність, сміливість, навички переконання та ін. Так, наприклад, наявність аналітичного складу розуму сприятиме досягненню поставлених цілей; сформованість уміння стимулювати, користуватись емоційним впливом і авторитетом дозволить ефективно вирішувати поставлені завдання; оволодіння лідерськими тактиками та комунікативними стратегіями сприятиме успішній реалізації в майбутній професійній діяльності тощо.

Таким чином, у ході дослідження встановлено, що розвиток лідерського потенціалу здобувачів вищої освіти є актуальною проблемою для вищої школи. Адже сучасні здобувачі вищої освіти – лідери, які прагнуть досягнення відповідних цілей, ефективно використовують отримані знання, набуті компетентності в життєвій та професійній діяльності. Сформовані лідерські якості дозволяють майбутнім фахівцям упевнено пройти етап професійно-особистісного становлення, сприяють розвитку ініціативного, відповідального, творчого, інноваційного професіонала, який знає та спроможний реалізовувати свої громадянські права й обов'язки, уміє працювати в команді, має організаційні та комунікативні навички тощо. Доведено, що високий рівень комунікативної компетентності майбутнього викладача-лідера дозволить ефективно здійснювати професійну діяльність, досягати успіху в міжособистісній взаємодії, планувати, прогнозувати та діяти поставлених цілей і результатів у дидактичній, виховній, методичній, організаційній, дослідницькій, пізнавальній та інших видах діяльності.